RAEKÜLA SÕNUMID

MTÜ Selts Raeküla väljaanne nr 9 Mai 2012

100 aastat hariduselu

Raeküla Sõnumid on jõudnud oma üheksanda numbrini. Toimetus ja kaasautorid on teinud ära suure töö. Tänu fondidele ja heldetele toetajatele saame välja anda veel mai- ja augustikuu väljaande, mis mahult jäävad küll varasematele alla, aga ajaloo tarbeks saavad sündmused igal juhul jäädvustatud.

Septembrist startiv hooaeg on linnaosale märgilise tähendusega. Helises ju põliste raekülalaste ja perekond Pätside eestvedamisel 24. märtsil 1913. aastal Raeküla koolihoones esimest korda koolikell. Nii seisabki ees juubeliaasta, mida plaanime koos linnaosa rahvaga vääriliselt tähistada.

Kavas on jätkata iga kuu teisel neljapäeval mälestuste heietusi Raeküla ajaloost teeõhtutel „Kes ei mäleta minevikku ...“ ja kohtudes kuu viimasel neljapäeval poliitiku või ametnikuga. Kavandame lavastada killukesi linnaosa ja koolielu ajaloost ehk lugusid meie oma Pearudest ja Andrestest, Tootsidest ja Teeledest, õpetaja Laurist ja köstrihärrast. Koostöös Raefoto rahvaga tekkis mõte kokku panna mahukas näitus ajaloolistest hetkedest linnaosas.

Hariduselu väärikale tähistamisele lisavad kindlasti värvi ka rahvusvahelised külalised haridusvõrgustikust *Interskola*, kes on järgmise aasta juulis-augustis ka Pärnumaile tulemas ja sügisene Itaalia kultuurinädal, mille eestvedamise oleme samuti enda peale võtnud.

Sündmuste loetelu võib veel pikalt jätkata. Aga sul, hea lugeja, võis nüüd toimetuse veergu lugedes tekkida küsimus, miks nii vara kõigest sellest kõneleme. Ikka põhjusel, et eelseisva sündmusterohke aasta ettevalmistused on juba alanud. Loodame ikka enamate linlaste panusele ürituste ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Ootame huvilisi teeõhtutele nii esinejate kui ka kuulajatena, kutsume teid üles omi mälestusi, ka vanu ja uuemaid fotosid, meile saatma.

Mälestusi võite meieni saata nii posti teel, kuid võite me juurest keskusest ka läbi astuda. Vajadusel tulevad asjatundjad ja võtavad teie mälestused filmilindile. Andke vaid endast teada. Vanad fotod saate alati tagasi, me lihtsalt digitaliseerime need , et need säiliksid veel pikki aastakümneid.

Kui linnaosas on mõni julge sulesepp, näitemänguhuviline, harrastuskunstnik jne, siis kõik te olete oodatud, et üheskoos meiega hakata kokku panema juba ennist nimetatud näidendit.

Head ettevõtjad ja teised toetajad! Kui olete valmis toetama ajalehe Raeküla Sõnumid edasist väljaandmist, eelkõige trükikulusid, kuna postkasti kande võime korraldada ka vabatahtlike abiga, siis on teie toetus meile igati vajalik. Omalt poolt pakume teile vastu võimalust ennast tutvustada meie ajalehe veergudel.

Meeldiv on lõpetada mõttega käesoleva väljaande teise lehekülje artikli pealkirjast, et **koostöö tugevdab.** Täname teid selle eest juba ette!

Raeküla Sõnumite toimetus

“Teeme ära” talgud Raekülas Sepa platsil 5. mail. Eestvedajaks vanaisade klubi, kaasalööjateks hoolivad linnaosa elanikud pisipõnnidest vanakesteni.
Tänud teile hoolivuse eest!
Kahju, et kolm nädalat hiljem näeb plats hullem välja kui enne talgupäeva. Paneb mõtlema...

Fotod Kristiine Mäe

RAEKÜLA SÕNUMID
MTÜ Selts Raeküla väljaanne nr 9 mai 2012

Raeküla Sõnumite nr 9 väljaandmist toetavad:

* Tiiu ja Erich Roodus
* Raeküla Vanakooli Keskus

* Pärnu Linnavalitsus

Raeküla Sõnumite toetuseks on avatud MTÜ Selts Raeküla arveldusarve SEB pangas 10220100960014, märksõna Raeküla Sõnumid.

Raeküla linnaosa kingitus kesklinnale

Piia Karro,
raekülalane aastast 2004

Tuli minul ühel kenal kevadpäeval oma aias peenraid kevadkülviks ette valmistades meelde Pärnu linnaaedniku üleskutse linnale püsililli kinkida. Hakkas siis selle juures mõtteke idanena. Mis oleks, kui kingiksime üheskoos kesklinnale Raeküla linnaosa poolt ühe vahva lillepeenra. Kõnelesin kohe mõne tuttavaga, kes samuti kiitsid mu mõtte heaks. Olla neilgi üht-teist täitsa varuks. Kui esmane plaan läbi mõeldud, võtsin kohe ka linnaaednikuga ühendust, kes esmalt küll veidi ehmatas, kuid seejärel mõtte heaks kiitis ja lubas hakata otsima peenrakohta, kuhu võiksime juba eeloleval sügisel või tuleval kevadel oma linnaosa poolt uhke peenra paika panna. Väheke diskuteerisime küll peenra igapäevase hoolduse teemadel, aga kuna kavandame taimed istutada alles järgmiseks hooajaks, siis ei pidavat ka see probleem olema. Ajatavat hangetega korda. Palusin tal meile platsike piisavalt prestiižsesse kohta ja paraja suurusega leida, et kõigi raekülalaste annetused ikka koha leiaksid.

Pole meil, raekülalastel, kindlasti mitte kahju rikastada meie kauni linna südant oma aia värvikate õitega. Toetame (!!!) me ju ka töötuid, kui nad käivad näiteks emadepäeva ümbruses või mõnel muul tähtpäeval meie aedades noppimas kauneid lilli, et neid siis turgudel või surnuaedade väravates maha müüa, miks peaks meil siis oma linna abistamise vastu miskit olema.

Mõtlesin ka, et kui oleme südalinnale piisavalt väärika kingituse teinud, ehk siis jõutakse ka nii kaugele, et meie linnaosa rahvale armsaks saanud jaanituleplats randa viiva Hirve tänava pikenduse ääres “isetekkelisest” prügilast vabastatakse. Käsi pidavat kätt pesema.

Nüüd aga tõsiselt ikka sellest peenrast. Kui nüüd suvel-sügisel aias grillite, muru pügate või marju korjate, siis visake ikka pilk ka oma lillepeenardele. Äkki on seal miskit, millest võiks ka üks tükike meie kingitusest saada. Pange kirja selle lillesordi nimetus, värv, orienteeruv õitsemise aeg ja kogus ning saatke see info Raeküla Sõnumid toimetusele - *ajaleht@raekylavanakool.ee*. Kogume augusti lõpuni seda infot ja võtame siis asjatundjatega ette peenra kujundamise, seejärel otsustame istutamise aja ning lõpetuseks ka teostame selle näiteks talgu korras. Kui jõuame, siis võiks peenra pidulik avamine ja kesklinnale üleandmine toimuda näiteks 31. märtsil 2013. a, mis on Pärnu päev. Kui see on siiski liiga vara, siis otsime mõne sobivama aja.

Hea raekülalane! Luban, et hoian sind kursis minu idee edasise käekäiguga. Järgmisi uudiseid selles vallas saate lugeda juba Raeküla Sõnumite augustikuu numbris.

Head pealehakkamist, see ju pool võitu!

Erinevus rikastab, koostöö tugevdab

Agita Keerd, Raeküla kooli õppealajuhataja

Sellel õppeaastal alustasime kolme mereäärse kooli, Muhu, Laulasmaa ja Raeküla kooli koostööd. Sügisel kohtusid ja tegid plaane koolide juhtkonnad, detsembris toimus igas koolis 6. - 9. klassi õpilastele jõuluaegne projektipäev, mille läbiviijateks olid sõpruskoolide õpetajad.

Meie kooli õpetajad Kaja Salumäe (kunstiõpetus), Rena Ridalaan (loodusained), Agne Jepiselg (kodundus) ja Tiiu Pärnits (tantsuõpetaja) sõitsid Muhu saarele, Muhu kooli pedagoogid suundusid Laulasmaale, aga meie võtsime vastu Laulasmaa põhikooli õpetajaid.

Külalised pakkusid õppimist kuues töötoas ja oli raske otsustada, milline nendest populaarseim.

Õpetaja Ülle Niinemäe portreekollaaži ja inglite maalimise töötoas valmisid nii portreed kui ka imeilusad inglid.

Emotsionaalselt ja loovalt toimus töö õpetaja Regina Proskura vene keele töötoas. Selles tunnis, mis oli samal ajal viktoriin ja mäng, võisid õpilased näidata oma silmaringi, teadmisi Venemaa ajaloost, kirjandusest, kunstist ja traditsioonidest.

Aktiivse arutelu saatel toimus tegevus inimeseõpetuse töötoas, kus juhendajaks õpetaja Kersti Lepiku, kes on selle õppeaine 5. klassi õpiku autor. Tund koosnes mängudest, mis sisaldasid aktiivtöö- ja tunnustusharjutusi, õpilased said palju teada enda ja koolikaaslaste kohta.

Põnev oli õpetaja Tiina Ojasson-Võsa taimede herbariseerimise töötuba, kus sündisid kuivatatud lilledest ja taimedest isikupärased looduspildid, mis lamineeriti ja iga kunstnik sai oma loomingu kaasa võtta. Kunstnikeks olid nii õpilased, õpetajad kui koolitädid.

Fotod erakogust

Raeküla õpetajad teel Muhu saarele

Õpetaja Ulvi Valle õpitoas valmisid vahvad päkapikud

Õpetaja Ulvi Valle päkapikkude meisterdamise ja nõelviltimise töötoas valmisid väikesed ja veidi suuremad eri kujuga päkapikud ja see tekitas tõelise jõulumeeleolu.

Kõik huvilised said selgeks uue pildistamise tehnika, mille nimeks on valguse pildistamine. See tegevus toimus õpetaja Agnes Obergi juhendamisel meie pimikus ja seal tekitati väikeste valgusallikatega valguskujundeid, mis imekombel jäid pildile. Kui kell kaksteist kogunesid kõik teise korruse fuajees väikesele einele, võisid nad ekraanil vaadata, millised pildid on juba tehtud.

Järgmine tore kohtumine toimus märtsivaheajal Muhu põhikoolis, kus osalesime ühiskoolitusel. Lektoriks oli Saaremaa ühisgümnaasiumi direktor Viljar Aro, kellel on sõnum, mida ta pidevalt edastab oma kolleegidele, õpilastele ja nende vanematele, seekord ka meile – kolme kooli õpetajatele. Mõtlesime koos, kuidas õpilastes kasvatada rohkem inimlikke väärtusi. Arro tõdes, et väärtushoiakud on ainus asi, mida saab kasutada inimeste koondamiseks ühise eesmärgi nimel. Eeskuju pole teiste mõjutamisel mitte peamine, vaid ainus asi.

„Õpetaja ei õpeta ei ainet ega õpikust, õpetaja õpetab iseennast," toonitas ta ja meie olime temaga 100%-liselt nõus.

Kevade saabudes tuli kutse Laulasmaalt igakevadisele Harjumaa koolidele korraldatavale elamusmängude päevale. Meie kooli esindas 5. klassi võistkond õpetaja Ülle Pääslasega. Laulasmaa metsa oli peidetud 15 erinevat ülesannet ja õpilastel tuli need leida kaardi abil. Selgitajateks olid Laulasmaa kooli 7. ja 8. klassi õpilased ja edu saavutamiseks oli tähtis koostööoskus. Rühmadesse jagati õpetajadki, saades nii kogemuskoolituse.

Viimase ülesandena tuli elamuste kogujail kirjutada viis mõtet möödunud päevast. Neid oli põnev lugeda: toredad elamused, leidsime uued sõbrad, õppisime üksteisega arvestama, tuleksime esimesel võimalusel tagasi jne.

Juba jüripäeval oli järgmine ühistegevus, seekord Muhumaal, kus toimus 5. Lembitu retk. Seekord ühines 7. klassi õpilastega meie kehalise kasvatuse õpetaja Age Peda ja ürituse organiseerimise juures oli peale huvijuht Anne Keerdi ka Kaitseliidu Saaremaa maleva instruktor Raivo Paasma. Põhirõhk oli relvade tutvustamisel, osalejad õppisid nende lahtivõtmist ja kokkupanemist. Võistlus jätkus metsas, kus matkarada oli ligi kümme kilomeetrit pikk. Vaheldumisi orienteerumisega tuli ka laskeharjutusi teha ja granaati heita.

Oli palju huvitavaid tegevusi, ainult ilm ei mänginud meiega kaasa – oli vihmane ja tuuline.

Sügisel jätkame traditsiooni ja siis kohtuvad, tegutsevad koos, vahetavad kogemusi ja teevad ühiseid plaane meie kolme kooli õpilasesindused – seekord juba Pärnus.

Selline partnerkoolide kaasamine ühistegevustesse rikastab kooli argipäeva, annab võimaluse võrrelda ennast teistega ja tekitab uusi ideid ja väljakutseid.

Merimetsa läheb remonti

Romek Kosenkranius, Pärnu abilinnapea

Remonditööd Merimetsa tänaval algavad plaanide kohaselt juunis-juulis, käivad eeltööd remontija leidmiseks.

Projekt Merimetsa tänava remondiks on käes ja ettevalmistamisel on hange ehitaja leidmiseks. Tööde maksumus selgub pärast riigihanke menetlust.

Projekti kohaselt ei tule sõidutee osal süvendamisi, olemasolev kate freesitakse ning pannakse õige profiiliga uus asfalt.

Kõnnitee/kergliiklustee osal tulevad tööd koos süvendamisega: seal on vaja panna uus aluskate ja leida lahendus sadevete äravoolule.

Kõnnitee/kergliiklustee tuleb tänava merepoolsele küljele, sest teisel pool on kogu tänava pikkuses kõnnitee rajamine raskendatud, kuna siis peaksime hakkama erakinnistuid võõrandama.

Praegu mahume kogu uuendatava sõidutee ja kergliiklustee osaga linna maale ära, kui kõnnitee jääb ühele, see tähendab merepoolsele küljele.

Teisele poole tuleb kõnnitee lõiguti: bussipeatuste juurde ja bussiperroonidest kuni lähima tänava ristmikuni, kus kõndija saab vajadusel mööda ülekäigurada astuda merepoolsele kõnniteele.

Tööde ajaks ei panda sõiduteed kogu pikkuses kinni, ent ümbersõidud Riia maantee või Kalevi puiestee ning väiksemate tänavate kaudu tulevad, aga selle määrab täpsemalt töö korraldaja.

Remonditööd algavad Saare tänava otsalt ja tahame tänavu jõuda Olevi peatuseni välja. Tööde aeg võib olla juuni-juuli, täpsemalt saab öelda pärast hankemenetluse lõppemist. Tööde algusest anname nii linna- kui Raeküla rahvale aegsasti teada.

Foto Riho Valdner

Pärnu

LAULUAIAS 2012

PÄRNU LINNA JA MAAKONNA V MUDILASTE LAULUKONKURSS

GRAND PRIX solistide arvestuses

Tuuli Talts, Mai lasteaed, juhendaja Kairi Kuusk

GRAND PRIX ansamblite arvestuses

ansambel Lustakad Lindid, Lindi lasteaed-algkool, juhendaja Anne Paiste

ÕNNITLEME!

Välja antud eriauhinnad

kontserdi pesamuna	Ronja Kappak	2	Jana Trink Erakool	Jana Trink
tangokuningas	Joosep Käär	5	Pillerpalli lasteaed	Raili Käär
tulevane president ja hea vile	Rasmus Tilk	7	Jana Trink Erakool	Jana Trink
julge esitus	Mihkel Tilk	4	Jana Trink Erakool	Jana Trink
särav unelaul	Tuuli Talts	6	Mai lasteaed	Kairi Kuusk
vahva kevadekuulutaja	Pia Miranda Peralta	3	Tralli lasteaed	Hilja Vainula
kaunis loodulaul	Liisa Ilus	6	Liblika Tänava lasteaed	Anne Kullerkup
parim kostüüm	Annika Absalon	5	Uulu lasteaed	Sigrid Absalon
kõige pikem laul	Germo Gornov	4	Jana Trink Erakool	Jana Trink
parim musikaalsus ja helius	Mirith Kask	7	Mai lasteaed	Kairi Kuusk
õrn esitus	Aurelia Käärats	7	Tammsaare lasteaed	Piret Mathiesen
tundelisus	Elise-Marlen Eek	4	Jana Trink Erakool	Jana Trink
naiselikkus	Hella Uustalu	5	Jana Trink Erakool	Jana Trink
mehelikkus	Mattias Väidebaum	7	Jana Trink Erakool	Jana Trink
lõbus poiss	Henry Sarapuu	6	Tralli lasteaed	Hilja Vainula
kõige mehisem hääl	Tralli Poisid	ans	Tralli lasteaed	Hilja Vainula
kõlav hääl	Emma Juhkov	7	Ülejõe lasteaed	Ulrika Perelman
kõlav hääl	Karmen Käär	3	Pillerpalli lasteaed	Raili Käär
helisev hääl	Rebecca Murrand	6	Mai lasteaed	Kairi Kuusk
helisev hääl	Melian Kask	4	Mai lasteaed	Kairi Kuusk
helisev hääl	Tralli Piigad	ans	Tralli lasteaed	Hilja Vainula
näitlejameisterlikkus	Mirelle-Lis Jõerand	4	Jana Trink Erakool	Jana Trink
näitlejameisterlikkus	Karola Rammo	5	Jana Trink Erakool	Jana Trink
artistlikkus	Lustakad Lindid	ans	Lindi lasteaed-algkool	Anne Paiste

Lauluaias 2013 eelinfo
12. aprillil ansamblite eelvoor
19. & 20. aprillil solistide eelvoor
1. mail lõppkontsert

Ilu sünnib pidevast hoolest

Inga Mändi tekst ja fotod

Juba aastast 2008 tunnustatakse Pärnus inimesi, kes soovivad ja oskavad luua oma kodu ümber silmailu, viimasel konkursil pälvis auhinna väikeelamute kategoorias Raekülast Sigrid Landingu, Jane Riidametsa ja Maimu Suviste kodu (pildil).

Kuulnud tööl oma ülemuselt, lasteaia Põialpoiss direktrissilt ootamatut uudist ja võttes vastu kolleegide õnnitlusi ning tunnustust, ei suutnud Maimu Suviste oma hämmastust varjata: „See pole võimalik! See on mingi arusaamatus! Ma pole mingist konkursist osa võtnud! Kust selline tiitel?"

Muidugi polnud tegu valeinfoga, sest Maimu Suviste kodu võlub oma rahuliku lihtsa iluga iga möödujat. Pole siis ime, et värske ilmega hoone, krundi heakord ja maitsekas kujundus hakkasid silma ka Pärnu linnavalitsuse heakorrakomisjoni liikmetele.

Oma kätega vanast uus

Maimu räägib, et on sellesse majja Viru tänaval tulnud minia seisuses, olles vanapere kolmest pojast ühe, Ilmari naine. Kenast kooselust sündisid kaks tütart: Sigrid ja Jane. Kahjuks jagus ühist abieluõnne vaid lühikeseks ajaks. Abikaasa ootamatu surm insuldi tagajärjel 42aastaselt oli raske kaotus, ent tugev naine suutis elusaatusele vastu seista, tütred koolitada ja tublideks inimesteks kasvatada.

Kui tütred juba töö- ja pereinimesed, alustati ühise nõu ja jõuga koos lasteperedega ka kodumaja restauree-rimist. Vana tare sai uued põrandad, avara ja moodsa sisekujunduse, siis välisvoodri, soojustuse, aknad, katuse.

Pereemal on näidata vanast majast fotosid. Piltidel on võimalus jutustada sellest, kuidas järk-järgult kõik võtab kaasaegsema ja nägusama ilme. Muutuste kõrval hakkab vaatajale silma aga veel üks detail: olgu tegu uue või vana eluasemega, ikka on kellegi hoolitsev käsi kinnitanud uksele jõulukrantsi või tulevaniku, seinale lilleampli, mõranenud patta või vanale vankrikesele kujundanud lopsakad lilleseaded.

Selle maja pererahvas armastab ja oskab luua ilu oma ümber. Nüüd on mõlemad tütred küll vanematekodust välja lennanud ja endale oma kodu rajanud, aga vanavanematelt päritud maja suuremate ühistööde aegu käiakse ema juures alati kogu perega abiks. Siis on kõigil nii tütardel, väimeestel kui lastelastel käed tööd täis. Perenaine naerab muhedalt, et kõige väiksemad on need kõige tegusamad nõudma endale tööd ja just neid tööriistu, mis parasjagu vanaema käes. Paistab, et memme juures on kõigil huvitavad ja jõukohased ettevõtmised, millest rõõmu tunda.

Vanem tütardest Sigrid jätkas pärast Tartu ülikooli Pärnu kolledži majandusteaduskonna lõpetamist õpinguid Räpina aianduskoolis ja lõpetas selle tänavu kevadel kiitusega maastikuarhitektina. Tema kujundatud on isamaja aias oskuslikult kärbitud vanad õunapuud, mis oma lopsaka õieiluga kiidavad tegijat ja lubavad sügisel rikkalikku saaki.

Korralik „…aed ümber väikse maja… ," nagu laulusalm kinnitab, on ühe väimeespoja hoolas töö, ilus ja tugev. Kohe näha, et tõsise töömehe-hingega inimene on siin tegutsenud. Perenainegi pole kitsi kiidusõnadega väimehe aadressil.

Maja taga ootab suurema seltskonna kätejõudu suur mullakuhi, kartulimaa harimine, köögiviljade mulda panek ja ikka nii edasi. Toas on ette valmistatud taimed õiget istutusaega ootamas. Maasikavaod aga rõõmustavad lopsaka elujõuga, on tumerohelised ja vapralt ületalve elanud. Varsti-varsti saavad neli lapselast siit suu magusaks kodumaise vitamiinirikka marjaga. Väike kasvuhoone aianurgas ootab tomatitaimi. Neidki on hoolas pereema jõudnud juba ette kasvatada, aga kasvupaika ei tihata neid veel istutada, sest ilmatargad ennustavad öökülmade võimalust.

Ämma püsikud on jonni täis

Raeküla vanade majade ümber oli aastaid kinnistunud omapärane kujundusstiil: lillepeenrad ikka ümber majaseinte ja peenardel puude all kasvasid juurikad. Maja soojustamise aegu tuli pererahval püsikud kõik välja kaevata ja mujale istutada, et lilled töö käigus kannatada ei saaks. Uus aukoht ei meeldinud aga kõigile ümberasustatutele. Eriti jonnakad tunduvad olevat ämmamamma tulbid ja nartsissid, mis mingi imelise elujõuga nõuavad oma endist elukohta tagasi, hoolimata sellest, et maja ümbert on uuenduste tegijad silunud maapinna ja katnud selle killustikuga. Nemad on oma ürgse jõu-ga just sealt kiviklibu vahelt oma pead välja pistnud. Lohutuseks ütleb maja perenaine, et pojengidele ja liiliatele meeldib nende uus elupaik, nii et lisaks omainimestele võib iga möödujagi lillede õieilu läbi väimeespoja tehtud kena piirdeaia imetleda.

Pärnu linnapea Toomas Kivimägi andis läinud aasta novembris raekojas üle konkursi "Kaunis kodu 2011" preemiad. Žürii hindas 32 objekti, millest valiti välja seitse: neli väikeelamut eri linnaosades, kaks korterelamut ja üks teenindusettevõte. Parima heakorrastusega väikeelamuks Raeküla linnaosas tunnistati Viru 5a, mille omanikeks on Sigrit Landing, Jane Riidamets, **Maimu Suviste** (pildil).

Konkursi eesmärgiks on väärtustada linnakodanike tehtud tööd oma koduümbruse kaunistamisel, mis muudab kogu kodulinna nägusamaks.

Tänavune hiline ja veidi jahedam kevad pole võimaldanud välja panna lilledega ampleid ja seinavaase. Siiski näeb kompositsiooni külmi öid trotsivate värvikirevate võõrasemadega majaseina tuulevaiksemas küljes.

Lillevalik igaks aastaajaks

Aiaäärne on palistatud mitmevärviliste ja erinevat sorti pojengidega, aga nemad alles ootavad oma aega, on soliidselt kohevad ja hea tervise juures. Mis viga mõnuleda hea hool-daja tähelepaneliku pilgu all, kui umb-rohi ei vaena ja janu kustutab oma aia-kaevu vesi? Rododendronid ja kannad-ki koguvad jõudu, et puhkeda.

Sügisõiteks on perenaine mulda pannud astrite ja paljude teiste lillede seemned. Tundub, et hool ja armastus on vastastikune, sest kõik, mis mulda pannakse, hakkab kosuma. Maimu kolleegidki, kui külla tulevad, teavad õie asemel kaasa võtta lillesibula või – juurika. Sügisõhtute pimeduses näitavad teed majja päikeselaternad.

Maja talvine ehtimine on tulede ülesanne. Vanad fotod kinnitavad, et ükski aastaaeg pole sellel pererahval jäänud halliks või üksluiseks. Alati tervitab tulijat uksele kinnitatud kompositsioon või jõulukrants.

Möödunud aasta üllatuse tunnustäht on majaseinal aukohal ja ausalt õiges kohas õigete inimeste iluarmastust ja järjepidevat hoolt tänamas.

Kadunud Tamme allee pole kuhugi kadunud

Ilmar Talvaru enda rajatud rannateel

Silvi Kanošina tekst ja fotod

Kümme aastat tagasi sillutas mees Kalevi puiesteest mere poole Harju tänava pikenduseks rannatee ja istutas selle veerde tammed ning ristis tee Pärnu kalakombinaadi direktori Matti Tamme mälestuseks Kadunud Tamme alleeks.

Rannatee silunud ja tammed istutanud Raeküla põlisasukas Ilmar Talvaru sõnutsi andis ta alleele Tamme nime tänuks abi eest: esimesed koormad ehitusjääke rannateele vurasid nimelt kalakombinaadi õue pealt suitsutsehhi lammutusplatsilt. Järgmised koormad said täidetud Kaubamajaka ehitusele ettejäänud kivihoonete lammutusjääkidest.

Tamme istikud noppis Talvaru ümbruskonna metsatukkadest ja 16 võrset ajasid jutiga oma juured mulda, vaid üks, va sigudik, kui öelda istutaja sõnadega, andis otsad. „Süüdi polnud vist ikkagi tammeke, sest kaks järgmistki ei läinud seal kasvama," tõdeb mees. Neljas püsib elus, ehkki kipub kevaditi lehtimisega teiste sabas sõrkima ja seda tänavugi – kui teised puud näitavad juba leheilu, mõnuleb laiskleja nuppudes.

Mudaauk mudaaugus kinni

Kuulnud noori emasid kurtmas, et rand on käega katsuda, kuid lapsevankriga läbi mudaaukude veele kuidagi ligi ei pääse, hakkas Talvarut kummitama idee kenast rannateest. „Kui esimene käik rannatee rajamise küsimuses linnavalitusse erilist lootust ei andnud, siis järgmistel kordadel hakkas jää sulama ja ilma tollase abilinnapea Erni Metsali ja majandusosakonna juhataja Mait Talvoja abita poleks asjast asja saanud," meenutab Talvaru. „Pidin ju oma palvekirjale asjameeste allkirjad saama, muidu tabanuks mind sama saatus kui Laarmanni, kes tegi Kalevi puiestee teise otsa rannatee ära ilma ühegi volikirjata ja sai selle eest ju kõva trahvi kaela."

Mudaaukude sügavust mõõtes leidis mees teele parimaks paigaks nn Harju tänava pikenduse. Kokkuvõttes kulus Kalevi puiesteelt mereni küündiva tee ehk enam kui 400 meetri täiteks ca 400 kalluritäit ehitusjääke, tonne mereliiva ja kaks paari kummikuid. Kui ehitusprahi ja liiva eest ei pidanud ta midagi maksma, siis kummikud tuli tal osta, tollases vääringus 150 krooniga paar.

"Mul ju käsi ei ole, kummikunina oli mu toekaim abivahend, et kivid teel paika togida," selgitab 90ndate aastate alul kodutöös käed kompressori vahel kaotanud Talvaru. „ Arstidel õnnestus päästa paremast käest vaid põial ja üks sõrm, vasak käsi amputeeriti ülevalt poolt küünarnukk. Supilusikat jaksan sõrmede vahel hoida, ei midagi muud."

Klementi vabrikus 33 aastat õmblusmasinate meistrina töötanud Talvarust sai peale õnnetust ühtäkki kodune mees. Elu aeg, nagu ta ise ütleb, kõvasti rakkes olnud mehena ei leppinuks ta üksnes koduste askeldustega. Kuulnud noorte emade muret, haaras Talvaru sellest kui õngenöörist kinni ja võttis käigu linnavalitsusse ette. Kulus asjaajamisele aega mis kulus, kuid selle sajandi esimese aasta septembris vuras alleele esimene koorem kivikamakaid ja viimane täpselt aasta hiljem.

Kivirusu katteks mereliiv

„Kivikamakate katteks sai veetud mereliiva, pole sellest ju paremat tahta-gi," räägib Talvaru. „Suureks abiliseks oli mulle vanem poeg Kaido, kes lük-kas buldooseriga teele kummutatud kivikoormad laiali ja kattis need hiljem liivakorraga. Muidu autoremondilukksepa ametit pidav Kaido ostis tee-ehituse tarbeks kasutatud buldooseri tollases vääringus 150 000 krooni eest. Niipea kui pind juba kandis, lasin kalureil seal autodega sõita, et tee saaks korralikult vajutatud."

Esmases plaanis oli rajada allee algusesse enne kõrkjavälja autoparklagi, sest pole suvitushooajal ju autodel randa asja, kuid see jäi nii-öelda asjaajamise taha pidama. „Randa tulijad peavad autod parkima Kalevi puiestee äärde ja kenal päeval annab neid seal ikka kokku lugeda," kinnitab Talvaru.

Tammeplika juhatab vägesid

Tamme alleepuude sirgudes selgus, et esimene neist on „plika". „Te peate nägema, kui ilusad õied tal näidata on," muheleb Talvaru. „Esiti mõtlesin, et ääristan rannatee kaskedega, kuid hakkasin kartma, et neist ei jää kevaditi, kui okste tuppa toomine käsil, midagi järele. Vaadake seda noort kasepuud siin, nii ära pügatud, et otse kahju teisest."

Peale parkimisplatsi oli Talvarul mõttes tasandada allee kõrval plats mänguväljakuks, kus ruumi nii palli taguda kui kiigele, karussellile, ronimisredelitele. Püüdis, mis ta püüdis ametnikke ära „moosida", kuid jäi kaotajaks. Allee ja mänguväljaku vahele ent oli ta jõudnud juba istutada neli tamme ja kolm kastanit. Ühe tammeistiku tõi talle tollase Raeküla gümnaasiumi tööõpetuse õpetaja Jaak Kurvits ja kolm sama Kalevi puiestee veerel elav laevakapten Ain Kuusk.

„Kõik need puud ju siin pikal mereäärsel on kord istutatud," ütleb Talvaru.

Kui ta 46 aastat tagasi hakkas Kalevi puiesteest maa poole maja ehitama, käisid koolilapsed- puuistutajad ta käest joogivett küsimas.

„Kui vihma sadas, siis ladistas see majale, mitte taevast alla, vaid meretuulest kantult risti vastu seina," meenutab ta. „Puude sirgumisele kulub ju hulk aastaid, kuid iga aastaga kasvas lootus, et kord ometi tuulte eest varju pääseme."

Kolm töökat poega üles kasvatanud ja seitsmele lapselapsele vanaisana eeskuju jagav Talvaru ei mõista ainult, kust tulevad või sirguvad need vääni-kud, kes aina lõhuvad ja põle-tavad. „Alles hiljuti pandi suvitajate tarvis üles seatud kemps põlema, mis andis tuld pilliroolegi, rannas aga on põletatud istepinki. Mul pole midagi selle vastu, kui noored siin allee kõrval veesilma ääres väheke pidutsevad, kui nad vaid oma sodi hiljem kokku kraabiksid," loetleb Talvaru.

Neil kõigil ju kaks tervet kätt. Temal pole käsi, kuid tammede vahe alleel saab suve jooksul mitmeid kordi vikatiga üle käidud, et silmailuks puude alla istutatud sõnajalgadele ja lillepüsikutele kasvuruumi anda.

Rõõm ent pakitseb Ilmar Talvaru rinnas siis, kui näeb lapsevankriga mammasid-papasid mere poole tüürimas. See ju oligi, mille nimel käia ja paluda, otsida ja leida, rassida ja kummikuid kulutada.

Talvarude pereema Maie

Silmailu tammedele

Nuppuja ehk teiste sabas sõrkija

Vägivallatsejate põletatud pink

Raeküla Vanakooli Keskuse TEATED

Lembitu 1, Pärnu
tel 4440054, 58453331
e-mail *info@raekylavanakool.ee*
Koduleheküig *www.raekylavanakool.ee*

7. - 9. juunini **kevadnäitus Vanakoolis**, kuhu oodatakse osalema kõiki koolilapsi, nende vanemaid, vanavanemaid. Näitusel eksponeeritakse Kaljo käsitööstuudios laste meisterdatud esemeid. Lisaks palume näitusele tuua laste endi kasvatatud taimeistikuid, kevadlilli jm. Info ja registreerimine *piia@raekylavanakool.ee*, tel 58453331. Ettevõtmist toetab Euroopa Sotsiaalfond.

7. - 9. juunini linnalaager "Kultuurne külakool" - kitarr, trumm, laulmine, inglise keel, meisterdamine, maaeluga tutvumine (väljasõit). Küsi infot *imbi@raekylavanakool.ee*, tel 56953004. Linnalaagrit toetavad Pärnu Linnavalitsus ja Euroopa Sotsiaalfond.

21. juunil kell 19 MTÜ Selts Raeküla üldkoosolek.

22. juunil kell 20 Raeküla jaanituli - NB! asukoht täpsustamisel. Jälgi reklaami teadetetahvlitelt, *www.raekylavanakool.ee* ja Pärnu Postimehest.

12. juulist - 13. augustini KESKUS suletud.

21. augustist - 24. augustini suvelaager "Kultuurne külakool läheb Kerku" - sissejuhatav laager RVK koolituskeskusega liitunud või liituda soovivatele lastele. Küsi infot *imbi@raekylavanakool.ee*, tel 56953004. Ettevõtmist toetavad Pärnu Linnavalitsus ja Euroopa Sotsiaalfond.

27. augustist - 28. augustini Kaljo käsitööstuudio sügispäevad - meisterdamine, sportimine, matkamine, sügisandide näituse ettevalmistamine jne.
Info ja registreerimine *piia@raekylavanakool.ee*. Ettevõtmist toetab Euroopa Sotsiaalfond.

28. augustist - 2. septembrini Vanakooli keskuses avatud noortekeskuse sügisnäitus, kuhu ootame sügisande, lillekompositsioone jm. Ettevõtmist toetab Euroopa Sotsiaalfond.

2012. aasta lõpetajad

1. Allan Alevi
2. Heleri Alliksoo
3. Linda Hanvere
4. Aijar Kukk
5. Kevin Kõrvits
6. Rait Lehis
7. Markus Oga
8. Carl-Rudolf Palu
9. Liis Pedaja
10. Evelin Perhold
11. Mona Salundi
12. Raimond Tamm
13. Joonas Timmi
14. Raigo Tuulik
15. Karl Valk
16. Norman Varik
17. Kristella Viltmann

Klassijuhataja Riita Tõniste

PÄRNU RAEKÜLA KOOL

LÕPUAKTUS
20. juunil 2012
kell 15
Vanakooli keskuses
(Lembitu 1, Pärnu)

Raeküla lasteaed kutsub appi värvima

Eha Paas, lasteaia hoolekogu esimees

Lasteaed korraldab 9.-15. juulini talgunädala. Kavas on värvida rühmaruume, koridore ja trepikoda. Vajalike värvide ja nõustamisega abistab lasteaeda Caparoli Eesti filiaal, kes toetab sel suvel kümmet Eesti lasteaedu projekti „Lihtne värvida – lihtne aidata" raames.

Raeküla lasteaed esitas taotluse ja osutus üheks kümnest toetuse saanud lasteaiast. Toetus aitab lasteaial üle pika aja saada rühmaruumidesse ja trepikodadesse rõõmsamad värvid.

Kui vajalikud vahendid saadakse toetusena, siis töö tuleb teha vabatahtlike abiga. Head Raeküla inimesed, lasteaiapere on väga tänulik, kui leiate võimaluse talgunädalal kasvõi ühel päeval tulla lasteaeda appi eeltööde tegemiseks ja värvimises. Otsime ka vabatahtlikku kunstnikku, kes aitaks seintele maalida toredaid pilte.

Palun andke oma talgunädalal osalemise soovist teada 10. juuniks meilitsi *ehapaas@gmail.com* või helistage telefonil 5170214.

Tule ja aita lasteaed muuta lastele hubaseks ja mõnusaks kohaks, kus on hea viibida ja mängida.

MTÜ Selts Raeküla , Pärnu Y-klubi ja Vanakooli keskus

ÕNNITLEVAD

aprilli- ja maikuu JUUBILARE

Pilvi Koeli, Aili Lauri

ja linnaosa vanimat elanikku, 102aastast ***Ella Rummut***

PILTMÕISTATUS

Hea lugeja!
Raeküla Sõnumid nr 7 avaldatud piltmõistatuse vastus on - Raeküla staadionihoone.

Tänud õigete vastuste eest! Seekordseks võitjaks osutus **Liivika Raudsepp**. Palume üllatusele Vanakooli keskusesse tööpäevadel 9 - 17 järele tulla.

Kus see kaunis ja kasulik kask meil Raekülas küll kasvab?

Vastused saada 30. juuniks Raeküla Sõnumid toimetusse - ajaleht@raekylavanakool.ee. Õigesti vastanute vahel loositakse välja ÜLLATUS!

RVK avatud noortekeskus TÄNAB!

Täname kõiki vahvaid poisse ja tüdrukuid, kes võtsid osa joonistusvõistlusest "Kui suureks saan, siis minust saab ...". Õpetajatest ja juhendajatest koosnev žürii otsustas autasustada järgmisi joonistajaid: Maigar Petri, Hela Maaroos, Aarup Maaroos, Hipe Maaroos, Kevin Pärn, Axel Peeter Peterson, Maia Pärnpuu, Kaisa Talts, Annabel Helin. **Palju õnne!**
Temaatiline näitus on üles pandud Vanakooli fuajees. Oma väikestele kingitustele võite järele tulla Vanakooli keskusesse tööpäevadel 9 - 17.

Jaanipäevaks kõrgeks kasvab rohi
Rinnust saadik kiigub kastehein
ütle kust küll rada teha tohin
igal pool on noor ja õitsev hein.

Hea Raeküla majaomanik

Kalev Sepp, ehitusinsener

Olen Raekülas suviti renoveerinud väikeelamut ja jalutuskäikudel näinud, et veel mõnedki majad vajavad asjatundlikku kätt - sedasi saaks ju suvepealinna linnaosa Raekülagi veel kenamaks.

Majaomanikele on abiks mitmed lingid Neti loetelust, näiteks ehituse kohta *http://www.ehituskeskus.ee/*, ja *http://www.kredex.ee/eramajade* rekonstrueerimistoetusest väikemajade renoveerimiseks.

Nimetatud eramajadele toetuse saamise täpsed tingimused on KredExi kodulehel. Peab olemas olema ehitusprojekt ja soov kasutada omaniku ehitusjärelevalvet. Iga maja tehnilised lahendused sõltuvad aga igaühe pealehakkamisest, võimalustest ning perede elamisväärsuse vajadu-sest

Olen ise meelsasti abiks tehniliste projektlahenduste leidmisel ja teen ehitamise ajal omaniku-järelevalvet. Minu kontakttelefon on 5270656, e-mail *Ks.insener@gmail.com*

Raeküla Sõnumid
Aadress Lembitu 1, 80028 Pärnu
Arveldusarve nr 10220030954019, SEB
ajaleht@raekylavanakool.ee
Vastutav väljaandja MTÜ Selts Raeküla
Piia Karro, tel 4440054,
piia@raekylavanakool.ee
Trükikoda AS Pajo, *www.pajoprint.ee*

Toimetaja Silvi Kanošina, *ajaleht@raekylavanakool.ee*
Kujundaja Piia Karro, 58453331
Fotograaf Riho Valdner
Keeletoimetaja Inga Mänd, *wa.ff@hot.ee*
Uudised, reklaam ja kuulutused *ajaleht@raekylavanakool.ee*, tel 58453331

Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.

****

Raeküla Sõnumid nr 10 ilmub augustis 2012. Ootame reklaame ja kuulutusi hiljemalt 31. juuliks.